

H.P. Clausen (KF):

Også Det Konservative Folkeparti kan støtte dette lovforslag, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tv-sende-standarder i dansk lovgivning.

Aage Frandsen (SF):

SF kan støtte lovforslaget. Det er fornuftigt at få standarder på disse områder. Derfor vores tilslutning.

Vibeke Peschardt (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Ligesom de øvrige ordførere kan også Fremskridtspartiet støtte det foreliggende lovforslag.

Jeg kunne måske gøre den bemærkning, at det efter Fremskridtspartiets mening måske var en idé at arbejde hen imod også at få fælles standarder sammen med Japan og USA, og at man ikke isolerer sig inden for EU. Det ville være til gavn for alle parter.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg fremføre Enhedslistens holdning:

Lovforslaget er jo en ren gennemførelse af et EF-direktiv, og forslagens sigte er, at de europæiske producenters produktion af tv-apparater skal styrkes konkurrencemæssigt i forhold til fabrikanter uden for Europa, og så må vi stille det grundlæggende spørgsmål: Hvorfor? Hvilken særlig interesse har vi i, at franske tv-apparater får lettere adgang til Danmark end f.eks. japanske, som i øvrigt kan være langt bedre?

Lovforslaget skal ses som et forslag om europæisk protektionisme, dvs. støtte til de store lande i EU's tv-apparat-produktion, og det er vi ærligt talt ikke tilhængere af.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal takke ordførerne for den oratoriske vel-talenhed. Jeg ved ikke, om den er udtryk for et fredagsønske om at få overstået forhandlingerne i dag.

Nej, jeg tror nærmere, den bygger på, at der her er tale om et ganske fornuftigt lovforslag, der går ud på at indføre en fælleseuropæisk standard, som både sikrer, at forbrugerne kan købe et standardiseret tv-apparat, og at de kan få et apparat, der kan opfange de signaler, der i fremtiden vil blive sendt både i Europa og i vores eget land. Så det er et ganske fornuftigt forslag, der også retter sig mod fremtiden.

Men tak til ordførerne for en velvillig behandling!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 253: Forslag til lov om Finansieringsfonden af 1992. Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen). (Fremsat 18/4 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Ole Vagn Christensen (S):**

Dette lovforslag ser vi i Socialdemokratiet som et udtryk for, at da man oprettede Finansieringsfonden af 1992, inddrog man ikke i fornødent omfang i overvejelserne, at der i fremtiden kunne opstå en koalition mellem på den ene side de fondsretlige regler og på den anden side de offentligretlige regler.

Hvad angår fondens adgang til at uddele midler til landsstyret på Færøerne – vel at mærke midler, som er indskudt af landsstyret – står vi nu i en situation, hvor muligheden er til stede, og der skal ikke fra Socialdemokratiets side herske nogen tvivl om, at de midler, som jo blev indskudt af landsstyret og dermed af det færøske folk, med rette skal kunne tilbageføres fra Finansieringsfonden til landsstyret. Det er jo det færøske folks penge, uanset hvordan man prøver at vende og dreje det.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det jo også, at de almindelige kreditorhensyn,

som er fastlagt i et fondsretligt princip, ikke gør sig gældende for Finansieringsfonden af 1992. Socialdemokratiet ser derfor ingen problemer i at støtte forslaget.

Jeg skal derfor på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling, idet jeg også henviser til bemærkningerne til forslaget.

Pia Larsen (V):

Venstre er også enig i, at princippet om, at Færøernes landsstyre skal kunne få andel i udbyttet fra Finansieringsfonden, er helt i orden. Det er jo Færøernes penge – også selv om de muligvis er lånt i Danmark – og derfor skal de selvfølgelig blive på Færøerne og arbejde på Færøerne.

Men når man læser lovforslagets bemærkninger, kan man måske undre sig over, at der her er etableret en erhvervsdrivende fond, som ikke kan udlodde udbytte til indskyderne, for hvis der var blevet oprettet en offentligretlig fond, ville vi formentlig ikke have haft behov for at stå her i dag, sådan som jeg læser bemærkningerne, for så ville det have været naturligt, at udbyttet uden videre kunne gå tilbage til Færøernes landsstyre. Men da jeg ikke synes, det er relevant lige nu og her, vil jeg springe det over og måske stille et par spørgsmål i udvalget.

Der er en anden ting, der undrer Venstre, og det er, at der i bemærkningerne står, at landsstyret hele tiden har lagt til grund, at det ville sikre sig, at det kunne få udbetalt udbytte, hvis der var noget at udbetale, men at det ikke fremgår af det skriftlige materiale, men af sagens forløb i øvrigt. Det synes jeg også lyder mærkeligt, og det vil jeg også spørge om under udvalgsarbejdet.

Men hovedsagen er altså, at vi i Venstre er stærkt bekymret over dette forslag og over den generelle udvikling på Færøerne.

Er det virkelig kun Venstre, der har læst rapporten fra det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne og forstået den alvor, der fremgår af rapporten fra marts 1996?

Af den fremgår det jo, at udviklingen går i den forkerte retning, som der står, for finanslovaftalen for 1996 indebar dels skattelettelser, som er gennemført, dels offentlige besparelser på 32 mio. kr., som ikke er gennemført, men dog aftalt, og de besparelser er tilsyneladende ikke gennemført, fordi der ikke er nogen reel vilje til stede i koalitionspartierne i landsstyret til at gennemføre dem.

I november 1995 indgik den danske regering og Færøernes landsstyre en aftale om, at man på Færøerne selv skulle finde ud af, hvordan man ville opnå balance på budgettet, men at aftalen gik ud på, at den balance skulle nås i 1998.

Denne aftale respekterer Venstre naturligvis, og vi respekterer også hjemmestyreordningen, men vi frygter, at hvis vi, som sagerne står p.t., ændrer vedtægterne for Finansieringsfonden, som det her foreslås, og dermed giver landsstyret mulighed for på nuværende tidspunkt at disponere over udbyttet på 35 mio. kr., så vil der være endnu mindre vilje til at finde de omtalte besparelser på 32 mio. kr.

Derfor ønsker Venstre en tilkendegivelse fra Færøernes landsstyre gående ud på, at besparelserne er udmøntet eller gennemført, således at Færøernes egen aftale om finansloven – en aftale, som man selv har indgået – ikke blot er indgået, men også overholdt, før Venstre som sagt kan give endeligt tilsagn om at stemme for lovforslaget. Indgåede aftaler bør respekteres og naturligvis også på Færøerne.

Som sagt respekterer vi aftalen fra november 1995, men ikke desto mindre synes vi i Venstre, at vi har en moralsk forpligtelse til at hjælpe Færøerne gennem deres krise ved på linje med det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne at give udtryk for vores bekymring over den økonomiske situation. Alternativet er i værste fald, at vi i 1998 må tage endnu mere drastiske og ubehagelige skridt i forhold til Færøernes økonomi, og det kan rigsfællesskabet hverken være tjent med eller holde til.

Af førnævnte grunde kan Venstre ikke under førstebehandlingen give vores tilsagn om at støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det, der fik mig på talerstolen, var det mærkværdige indlæg fra Venstre her.

Jeg må sige, at jeg er noget forbavset. Ja, jeg vil endda sige, at jeg nærmest er rystet over, at man vil tage det færøske folk som gidsel.

Det, jeg har forstået at vi behandler, er et lovforslag om nogle indre retlige forhold, sådan som jeg ser det, og spørgsmålet er, om der virkelig kan være tale om, at Venstre vil gå imod, at Færøerne og Færøernes befolkning skal have mulighed for at få disse penge. For som det så rigtigt blev sagt af fru Pia Larsen, er situationen jo den, at man nu har fået en gunstig udvikling deroppe, hvor det viser sig, at de initiativer,

man har sat i gang, faktisk har medført, at der er kommet et overskud og dermed en mulighed for, at nogle af pengene kan føres tilbage til det færøske landsstyre og til den færøske landskasse.

Jeg synes, det ville have klædt Venstre at skille tingene fra hinanden, og så kan Venstre for min skyld godt bore i alt det, som man ellers finder det er rigtigt at gøre i den færøske situation. Men det at tage det færøske folk som gidsel i en situation, hvor det handler om, at det sådan set skal have mulighed for at få nogle nye virkemidler, er vi meget uforstående over for, og det håber jeg også Folketinget vil være, så vi hurtigt kan få dette forslag gennemført.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Der er ikke tale om, at Venstre tager det færøske folk som gidsel. Hvis der overhovedet er tale om, at nogen tager nogen som gidsel, er det den del af landsstyret, som ikke ønsker at gennemføre de besparelser, som det selv har været med til at aftale. Der er endda fastsat et beløb, nemlig 32 mio. kr., men besparelserne er som sagt ikke gennemført.

Det er rigtigt, at der på sin vis har været en gunstig udvikling, og det har der været, fordi de gennemførte skattelettelser har givet øgede skatteindtægter på grund af mere aktivitet i samfundet. Det har vi noteret os i Venstre, og det har det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne også noteret sig, men det er ikke tilstrækkeligt.

Jeg må minde Socialdemokratiet om, at Socialdemokratiets egen formand, statsministeren, i et svar på et spørgsmål fra mig i Det Politisk-Økonomiske Udvalg netop har gjort opmærksom på, at man på Færøerne forventer et underskud på 168 mio. kr. i 1996. Jeg ved ikke, om det kan betragtes som en gunstig udvikling.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg må sige, at i virkeligheden kommer den debat, som fru Pia Larsen forsøger at rejse her i Folketinget, ikke denne sag ret meget ved.

Men for en ordens skyld skal jeg sige, at vi i Socialdemokratiet selvfølgelig også har læst den seneste rapport fra det rådgivende udvalg, og at vi også kan læse, at det finanslovunderskud på over 268 mio. kr., som man i 1995 havde planlagt for Færøerne, i 1996-finansloven er reduceret til 168 mio. kr., og det er en bedrift uden lige,

og at vi også ved, at det resultat, der faktisk kom ud af 1995, gav et væsentlig mindre underskud, nemlig helt nede på omkring 50 mio. kr.

Og derfor er der sådan set ingen grund til at være nervøs for, at man på Færøerne ikke er fuldstændig klar over, at vi her i Danmark forventer, at de lever op til den aftale, vi har om balance på deres finanslov i 1998. Og for mig at se er der heller ingen tvivl om, at med den politik, de fører, og med den udvikling, vi nu kan se på Færøerne, og som jo bl.a. indebærer, at landet har fået en nettoindvandring, har de mulighed for at nå det.

Men jeg vil gerne opfordre til, at man lader denne Færøedebat ligge, og at man i stedet koncentrerer sig om lige præcis det lovforslag, som erhvervsministeren har fremsat.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er nødt til at spørge Socialdemokratiets ordfører – eller måske fru Sonja Mikkelsen – om man i Socialdemokratiet er uenig i de konklusioner, som statsministerens rådgivende udvalg har skrevet i sin rapport af marts 1995.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Den skal blive ganske kort:

Jeg kan notere mig, at Venstre tager rapporten fra det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne mere alvorligt, end Socialdemokratiet åbenbart gør.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Der er sådan set ingen grund til at komme nærmere ind på, om vi forholder os direkte til det, der står i det rådgivende udvalgs rapport, eller ej.

Vi kan konstatere, hvornår det har indsamlet dataene, og vi har lov til hele tiden selv at følge de oplysninger op, der ligger til grund for det, der står i rapporten, og det ser gunstigere ud på nuværende tidspunkt, end det gjorde, da det rådgivende udvalg sluttede sit arbejde, og i Socialdemokratiet har vi altså kunnet konstatere – også efter at vi selv har været oppe at besøge dem – at sådan er forholdene på Færøerne.

Så vil jeg gerne sige, at selvfølgelig tager vi situationen på Færøerne fuldstændig alvorligt. Det er noget værre vrøvl, når ordføreren for Venstre ikke mener, at vi tager den alvorligt, for det gør vi. Men der er ingen grund til at male

fanden på væggen, når der ingen fanden er at male på væggen.

Pernille Sams (KF):

Lovforslaget er et rent teknisk forslag, som gør det muligt for Færøernes landsstyre at kanalisere udbytte fra sin egen fond tilbage til sig selv.

Vi opfatter det som en helt udramatisk formalitet, som vi er positive over for at regeringen får på plads.

Så kan man altid begynde at filosofere over de økonomiske mellemværender mellem landsstyret og Danmark. I den sammenhæng har vi lovet Færøernes landsstyre nogle ting, ligesom de har lovet os en række ting, og det løfte går vi naturligvis ud fra bliver overholdt.

Det er regeringens opgave at påse, at det er tilfældet, herunder at landsstyret foretager de økonomiske opstramninger, som er forudsat, og det kan regeringen måske med fordel benytte en lejlighed som denne til at minde landsstyret om.

Men vi er positive over for lovforslaget, som det foreligger.

Tommy Dinesen (SF):

Da mit partis ordfører, hr. Kjeld Rahbæk Møller, ikke kan være til stede, skal jeg sige, at vi støtter lovforslaget.

Bjørn Elmquist (RV):

Det Radikale Venstre støtter dette lovforslag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Når man tænker på det massive beløb, Folketinget gennem mange år har måttet tilføre Færøerne på grund af en uansvarlig politik, forekommer det mig højst besynderligt, at partierne nu kan tage så let på en udvikling, som tegner til at gå i samme retning. Jeg synes, at det er meget flot, at Det Konservative Folkeparti simpelt hen bare siger, at det er et teknisk lovforslag. Ja, det er det også, men man er jo nødt til at tage højde for: Hvad går dette tekniske lovforslag ud på?

Én ting er formalia. Det drejer sig om at få penge ud af en erhvervsdrivende fond, og det drejer sig om at sige til os, at hvis man havde lavet en anden fondskonstruktion fra begyndelsen, havde det ikke været noget problem. Men hvorfor tager man ikke udgangspunkt i virkeligheden og spørger sig selv: Hvorfor lavede man en fondskonstruktion, hvor der ikke kunne føres penge ud? Det skyldes formodentlig, at da man skulle bevilge de mange milliarder kroner til Færøerne, var den daværende industrimini-

ster og den daværende regering utrolig bekymrede for at give los og lade færingerne bringe sig selv i den samme klemme en gang til. Der har sikkert foreligget gode politiske begrundelser.

Men nu har man to gange siddet med en fondskonstruktion og lavet underlige elastikspring for at komme uden om, at det reelt var en erhvervsdrivende fond. Hvis man havde erkendt det, skulle færingerne have haft flertal, og det kunne man ikke lide. Men så skulle man være gået til Folketinget og bedt Folketinget om tage stilling til, om det ikke var rimeligt, at danskerne fortsat havde flertal. Det synspunkt ville Fremskridtspartiet have støttet. Men det gjorde man ikke. Man lavede et eller andet mærkeligt papir og overførte tilsynet med fonden til Finanstilsynet, for så var det ikke længere nødvendigt.

Men nu kommer man så og siger, at vedtægterne skal ændres, for det, man oprindeligt ville, var vel egentlig at lave en offentligretlig fond, og så havde man ikke behøvet at spørge Folketinget. Man laver de reelle problemer om til noget teknisk, noget formelt.

Jeg synes, det er dybt alvorligt at modtage rapporten fra marts 1996 fra det rådgivende udvalg, som simpelt hen siger: Det er altså på vej i den gale retning, og det går oven i købet for hurtigt. Men mens den tidligere regering gjorde meget ud af, hvilke krav færingerne skulle opfylde for at få de mange penge, har vi oplevet, at efter at den nuværende regering kom til, er der slettet krav efter krav efter krav, og vi er nu i den situation, at man har ladet den sidste bold falde.

Og så kommer man oven i købet og siger, at når der bliver overskud i den fond, de danske skatteydere har oprettet gennem et lån, så det færøske bankvæsen kan fungere, skal færingerne have lov til at anvende det til enten at finansiere en udekkeskattelettelse eller til at bygge nogle flere tunneler i stedet for at føre pengene tilbage til den kreditor, som har skudt dem i fonden, selv om det formelt er færingerne, der har skrevet under.

Dengang fonden blev skabt, og de mange penge blev puttet i den, var vi mange, der sagde: Det er naivt at tro, at de mange milliarder kroner nogen sinde kommer tilbage til Danmark! Det mindste, man kunne have gjort, var i hvert fald at sikre, at færingerne ikke kunne bruge overskuddet, når de ikke ville opfylde nogen af kravene.

Derfor er det lemfældig omgang med de historiske kendsgerninger, når statsministeren siger, at hvis færingerne tager et forkert skridt i 1996, må de bare tage et, der er dobbelt så langt næste gang. Det kan ikke lade sig gøre. Hvis færingerne efter aftale med regeringen skal opfylde den målsætning om balance på finansloven, som alle siger de skal opfylde, kan det altså ikke nytte noget, at man først begynder 3 måneder, før det skal være opfyldt; det kan ikke nytte noget, at man har ufinansierede skattelettelser af den størrelse, som tilfældet er, og det kan altså ikke nytte noget, at man ikke selv viser vilje til at komme et stykke hen ad vejen. Fremskridtspartiet vil ikke være med til endnu en gang at bringe os i den situation, at der er risiko for, at vi ender samme sted som i oktober måned 1992.

Når det drejer sig om fondskonstruktionen, synes vi ærlig talt, at når man nu endelig skal til det, burde man lave den om og forholde sig til tingene, som de er. Man burde simpelt hen stille ændringsforslag om, at danskerne skal være i flertal, og om, at fonden skal være den erhvervsdrivende fond, den i grunden er. Så var der rene linjer, og det kan man vedtage politisk.

Vi vil ikke støtte ministerens lovforslag, for det giver os en mistanke om, at når færingerne ikke selv vil være med i år, er der en stor risiko for, at de mål, man har sat sig, ikke bliver nået.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det ville klæde dette Folketing, og det ville også klæde fru Kirsten Jacobsen, hvis man skilte tingene ad. Det indlæg, vi netop hørte, osede jo af mistillid. Det blev påstået, at det færøske landsstyre ikke er i stand til at leve op til nogle aftaler – under nok så vanskelige vilkår ganske vist, men det er en anden sag, som man kan rejse på et andet tidspunkt i form af en generel Færø-debat, hvor vi kan få alle aspekter belyst.

Jeg synes – og det vil jeg godt understrege – at det er en mærkværdighed, at man ikke kan glæde sig over, at det har vist sig, at nu er der tale om, at der er noget, der er kommet til at gå lidt bedre i det færøske samfund. Netop den konstruktion, man fik lavet, har betydet, at der er mulighed for, at nogle af de midler, det færøske landsstyre indskød i Finansieringsfonden, kan komme tilbage, og det synes jeg da ikke er noget negativt. Det er da noget, vi alle burde glæde os over i denne situation, hvor der sådan set har været enighed om, at parterne skulle

hjælpe hinanden, i stedet for at starte denne mistænkeliggørelsesdebat om det generelle forhold mellem Færøerne og Danmark.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Enten er det en utrolig naiv vurdering, Socialdemokratiets ordfører giver udtryk for, eller også er det et bevidst forsøg på at bilde befolkningen ind, at det bare er noget formelt, og at vi andre beskæftiger os med noget, som ikke har noget med sagen at gøre. Men jeg tror altså, den fondskonstruktion er lavet med velberåd hu som et styringsinstrument, og det er det styringsinstrument, man vil fjerne.

Hr. Ole Vagn Christensen siger, der er tale om, at der er kommet noget godt ud af den fond, og nu kan der endelig komme noget tilbage. Jamen hvis en pengeinstitutsektor lægger alle de milliarder i kassen, som de danske skatteydere har lagt i det færøske banksystem, er det jo ikke mærkeligt, at man får overskud på bankforretningerne. Det er logik for burhøns. Men det overskud er betinget af et kolonoenormt dansk lån, som færingerne nu vil bruge til yderligere forbrug.

Hvis det var sådan, at færingerne ville bruge lånet til at afdrage gælden, ville jeg sige: Flot nok! Så kunne man også have bygget lånet ind i fondskonstruktionen. Men det er ikke det, det drejer sig om. De historiske kendsgerninger er, at med hensyn til alle de aftaler, færingerne har indgået med de danske regeringer – både de forrige og den nuværende – har vi en lang liste i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som fortæller os, hvor få af aftalerne de har opfyldt. Og for ikke at bringe den almindelige færing i samme situation som tidligere, bør vi række en finger i vejret, når deres egne politikere ikke vil tage ansvaret.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg beklager da meget, hvis det er ensbetydende med at være naiv at glæde sig over, at nu kan de investeringer og de muligheder, det færøske bankvæsen har haft sammen med det færøske erhvervsliv og alle andre interesser, betyde, at der kommer gang i tingene, og at der bliver mulighed for, at der kan komme nogle penge tilbage, så de færøske banker får et overskud, som kan gå tilbage til landsstyret. Det er da en lidt underlig situation at stå her og sige, at det er naivt. Jeg troede, det var kernen i alt erhvervs-

liv, at det drejede sig om, at man var i stand til at tjene nogle penge, så man også kunne betale dem, man havde lånt pengene af.

Kirsten Jacobsen (FP):

Man er naiv, når man ikke forstår sammenhænge bedre, end hr. Ole Vagn Christensen åbenbart gør. Må jeg have lov at citere fra det rådgivende udvalgs rapport af marts 1996, side 17 nederst:

»Udvalget skal fortsat pege på nødvendigheden af, at der hurtigst muligt tilvejebringes balance og derefter overskud, så gælden kan nedbringes.«

Det er jo ikke svært at få gang i noget, når man gør det for lånte penge. Så længe man bare kan forøge gælden og have fri trækingsret på den danske Nationalbank, kan man få gang i alting.

Frank Aaen (EL):

Hele konstruktionen af Finansieringsfonden har vi sådan set ikke meget til overs for, og med hensyn til den måde, den bliver forvaltet på, og overhovedet baggrunden for, at den blev dannet, har vi meget velkendte, skarpe synspunkter. Men lovforslaget, som foreligger her i dag, og som giver mulighed for at tilbageføre nogle af pengene til det færøske landsstyre, går vi fuldstændig og aldeles ind for.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne sige tak til det store flertal af partier, som har bakket lovforslaget op.

Naturligvis er der ting, vi kan få yderligere opklaret under udvalgsbehandlingen, og dem skal jeg ikke tage fat på nu, men bare konstatere, at forslaget går ud på, at det beløb på 2,5 mia. kr., som det færøske landsstyre i sin tid indskød i fonden, skal betales tilbage til færingerne, fordi det er økonomisk forsvarligt. Når beløbet ligger lige i underkanten af 23 mio. kr., må man nok sige, det er nogle proportioner, der burde få sine dele til at falde lidt til ro.

Man kan være uenig i fondens konstruktion, og det kommer ikke bag på mig, at fru Kirsten Jacobsen rejser debatten i dag. Men vi har lavet undersøgelser, vi har lavet rapporter, og jeg konstaterer bare, at færingerne har ret til de penge, og så mener jeg også, de skal have dem. Jeg mener ikke, det danske Folketing eller den danske regering skal sidde og lave besparelser på færingernes finanslov; vi har såmænd nok at gøre med at klare vores egen.

Jeg mener, vi skal give aftalen mellem regeringen og landsstyret en chance for at virke. Aftalen går ud på, at landsstyret tilkendegiver, at man vil reducere budgetunderskuddet, bl.a. gennem strukturrationaliseringer og øget økonomisk aktivitet, så der opnås ligevægt senest i 1998. Det er op til landsstyret og Lagtinget at prioritere, hvordan de hermed forbundne budgetforbedringer skal opnås. Jeg mener, det er vigtigt at holde fast i det princip, og derfor må jeg sige, at hele diskussionen om fondens etablering i 1992 osv. osv. ikke er relevant for en stillingtagen til dette lovforslag.

Fru Kirsten Jacobsen brugte udtrykket nogle underlige elastikspring. Jeg håber ikke, det gik på dette lovforslag, for så vil jeg blive voldsomt pikeret. De juridiske fortolkninger i starten gik ud på, at man godt kunne fortolke den gældende lov således, at der gerne måtte udloddes, men at det var regeringens faste holdning, at det ikke skulle gøres på den måde. Der skulle fremsættes et lovforslag til åben debat i Folketingsalen.

Der skete øjensynligt det i 1992, at ingen kunne forestille sig, da fonden blev kreeret, at den nogen sinde skulle give overskud, fordi det hele gik forfærdelig skævt. Det er selvfølgelig beklageligt, og det kan man måske have forståelse for eller ikke have forståelse for, men det er sådan set ligegyldigt. Jeg har ikke kunnet se nogen som helst anden grund til, at det gik sådan, end at man i kampens hede ikke havde fantasi til at forestille sig det.

Sådan er det altså, og derfor vil jeg sige tak til de ordførere, som støtter forslaget. Jeg mener, det er rimeligt at give denne mulighed for tilbagebetaling til dem, der indskød pengene i fonden, og det har jeg også kunnet konstatere et bredt flertal for her i Folketinget i dag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg må først bekræfter over for erhvervsministeren, at bemærkningen om elastikspringet ikke var ment på dette lovforslag, men på de underlige ting, der skete med den oprindelige fondskonstruktion. Men der er ikke rettet op på det alt sammen med ministerens forslag, så ministeren kunne have gjort sit tekniske forslag, som det kaldes, noget bedre ved at rette op på nogle af elastikspringene.

Jeg vil godt spørge erhvervsministeren, om det ikke forholder sig sådan, at når ministerens lovforslag først er vedtaget, kan vi her i Danmark overhovedet ikke længere blande os i, om

der bliver udbetalt 23 mio. kr. eller et hvilket som helst andet beløb fra fonden. Vi klipper snoren, i fremtiden er det færingerne, som kan bestemme, og næste år kan de udlodde lige præcis det, de vil. Og vil erhvervsministeren ikke indrømme, at de 23 mio. kr. er efter skat, og at det i virkeligheden er nogle og tredive millioner, der er tale om?

Så vil jeg også godt sige til ministeren, at hvis der ikke var nogen, der i deres vildeste fantasi kunne have forestillet sig, at denne fond nogen sinde kom til at give overskud, er det en uansvarlig fondskonstruktion og et uansvarligt aktstykke, ministerens eget parti stemte for i oktober 1992.

Pia Larsen (V):

Som jeg sagde under min ordførertale, havde jeg ellers tænkt mig at gemme dette spørgsmål til udvalgsarbejdet; men når ministeren selv trækker det frem, vil jeg alligevel komme ind på det.

Ministeren sagde for lidt siden, at der ikke var nogen, der overhovedet havde forestillet sig, at der ville komme overskud eller udbytte ud af denne fond. Men så kan jeg ikke forstå, at man skriver i bemærkningerne til lovforslaget:

»Samtidig lagde Landsstyret til grund, at den dag det blev muligt at indvinde udbytte på de foretagne kapitalplaceringer, ville udbyttet kunne tilgå Færøernes Landsstyre. Dette fremgår af forløbet dog uden at være udtrykkeligt nævnt i det skriftlige materiale, der blev udarbejdet i forbindelse med Fondens etablering.«

Jeg synes, det er en meget kryptisk formulering, og jeg vil gerne vide, om der var tale om juridisk sjusk ved valget af fondskonstruktion, eller om man sørgede for, at der ikke forelå noget skriftligt, men alligevel har beroliget færingerne med, at nu havde de jo sagt det, og det havde man noteret sig.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Nej, jeg har ikke kunnet konstatere nogen som helst form for juridisk snusk eller sjusk – det kan vel næsten være det samme. Der er beskrevet en forventning, som færingerne har haft, og jeg kan blot konstatere, at så vidt jeg har fået oplyst, er der intet i vores arkiver, der overhovedet tyder på noget som helst andet, end at man ikke har tænkt sig grundigt nok om i 1992. Finanstilsynet, Erhvervsministeriet og Industriministeriet, eller hvem der fra dansk side har været involveret i det forberedende arbejde, har ikke forudset

at der kunne komme overskud, og at der skulle laves en konstruktion, der muliggjorde, at man kunne sende penge tilbage til dem, der indskød pengene, og ikke kun give penge fra fonden til de formål, som er nævnt. Det er svaret.

Jeg mener i øvrigt, at hele sagsforløbet i 1992 er beskrevet i en stor rapport, som vi også har drøftet. Det er klart, at man kan læse den igen, men jeg synes nu ikke, det vil være en værdifuld måde at bruge tiden på.

Jeg er glad for, at fru Kirsten Jacobsens udtryk om elastikspring ikke gik på lovforslaget. Jeg syntes selv, det var vigtigt at få sagen til diskussion her i salen. Det er muligt, fru Kirsten Jacobsen ikke er tilfreds med oprydningen efter 1992, eller hvordan det nu blev et udtryk, men jeg mener, det fremgår klart af lovforslaget, at det skal være økonomisk forsvarligt at trække pengene ud af fonden. Jeg synes også, det vil være meget værdifuldt at få uddybet under udvalgsbehandlingen, præcis hvilke bindinger der er for det.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Erhvervsministeren svarede ikke på mit spørgsmål om, hvem der for fremtiden skal bestemme, hvad der skal udloddes fra fonden, altså hvilken størrelse beløbene skal have. Erhvervsministeren sagde, at det skulle være økonomisk forsvarligt, og vil erhvervsministeren venligst svare på, hvem der i fremtiden skal bestemme, hvad der er økonomisk forsvarligt?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

21) Forespørgsel nr. F 46:

Forespørgsel til erhvervsministeren:

»Hvad agter regeringen med baggrund i den såkaldte Funderrapport at gøre for at bevare Danmark som søfartsnation med danske søfolk om bord?«

Af Tommy Dinesen (SF) og Kjeld Rahbæk Møller (SF).

(Forespørgslen anmeldt 28/3 96. Fremme af forespørgslen vedtaget 10/4 96).

Formanden:

Jeg skal oplyse, at afstemninger om eventuelle motiverede dagsordener udsættes til tirsdag den 30. april.

Begrundelse

Tommy Dinesen (SF):

Vi havde en diskussion for et års tid siden, og den mandede ud i, at der blev nedsat et udvalg med direktør Funder som formand. Det, der så er sket i løbet af det sidste års tid, er, at der er fremlagt og gennemgået nogle forslag, og det er SF's opfattelse, at de forslag, der foreligger, bør diskuteres her i Folketingssalen, så de, der har lavet arbejdet, også føler, at det bliver taget alvorligt. Vi føler også, det er vigtigt at få offentligt frem, hvilken kurs regering og Folketing vil afstikke for dansk søfart i fremtiden.

Besvarelse

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

I morgen er det netop et år siden, Folketinget pålagde regeringen at nedsætte et udvalg bestående af medlemmer fra handelsflådens organisationer og med Søfartsstyrelsens direktør som formand. Udvalget skulle stille forslag til, hvordan Danmark kan bevare sin status som en betydende søfartsnation med danske søfolk om bord på skibene, og udvalget har arbejdet med et kommissorium, Folketinget havde fastlagt, og uden at regeringen blandede sig i arbejdet. Nu foreligger betænkningen med de søfarendes bud på, hvad der kan gøres, og dagens spørgsmål lyder naturligt nok: Hvad vil regeringen så gøre?

Før jeg går over til besvarelsen, synes jeg, det er vigtigt at få slået fast endnu en gang, at søfart nok er det mest globaliserede erhverv, vi har.

Danske rederier, danske skibe og danske søfolk har i mange år måttet konkurrere direkte med rederier, skibe og søfolk fra hele verden. Budskabet om globaliseringens vilkår er nu ved at brede sig til andre dele af dansk erhvervsliv, men det er ikke nogen nyhed for søfarten.

På trods af en massiv konkurrence fra billiglændene i ikke mindst Sydøstasien og nu også Østeuropa er dansk søfart fortsat i verdensklasse. Søfarten beskæftiger i dag 20.000 danskere og bidrager til samfundsøkonomien med en nettovalutaindejsling på 6 mia. kr. om året.

Man kan roligt sige, at den globale konkurrence har været hård kost for det meste af Europa. De fleste europæiske lande har oplevet en betydelig udflykning af tonnage, og mange arbejdspladser er gået tabt. Danmark er faktisk et af de få lande, hvor det er lykkedes at fastholde en betydelig handelsflåde.

Selv om den fremgang, der har været i beskæftigelsen, er gået til udenlandske søfarende, er det vigtigt at fremhæve, at det faktisk også er lykkedes at fastholde dansk beskæftigelse. Det skyldes bl.a., at rederierne har formået at udnytte en række fordele ved globaliseringen, og en anden forklaring på den danske succes er, at skiftende regeringer har bakket rederierne op med gode rammebetingelser – igen godt bakket op af Folketingets partier.

Udvalget fremhæver DIS, altså Det Internationale Skibsregister, som en væsentlig del af forklaringen på, at dansk søfart stadig er konkurrencedygtig med brug af danske søfolk, også selv om der er sket en strukturel forskydning mellem de forskellige kategorier af søfarende. Jeg læser i det hele taget en stigende opbakning til DIS i udvalgets betænkning, f.eks. med hensyn til DIS-lovens § 10, der regulerer de overenskomstsmæssige forhold. Den største del af udvalget foreslår, at reglen ikke ændres nu, og det gør man i tillid til, at parterne selv kan aftale sig ud af eventuelle problemer.

Jeg synes, det er godt, at flertallet i udvalget er nået frem til den løsning, for der har været megen debat om netop den paragraf. Man skriver, at løsningen bør bestå i, at parterne aftaler spilleregler, som kan sikre udenlandske overenskomster på et internationalt acceptabelt niveau og give de danske organisationer adgang til forhandlingerne, og jeg synes, det er fint, at flertallet i udvalget er indstillet på at give aftalemodellen en chance i en 2-årig periode.

Men selv om erhvervet og myndighederne gør, hvad de kan, betyder globalisering også